

Gras is om in te liggen..... deel 13

Iets over munten (I)

Joep Spronk

Het geslacht Munt levert, met uitzondering van akkermunt (*Mantha arvensis*) en watermunt (*M. aquatica*), vrijwel altijd determinatieproblemen op.

Dit wordt veroorzaakt door vormenrijkdom, kweken en bastaardering. Het laatste gebeurt gemakkelijk en de kruisingen hebben een flink vegetatief voortplantingsvermogen. Bovendien zijn zij niet steriel.

De 20ste editie van de "Heukels" heeft als gebruiksnadeel dat vóór determinatie al moet worden beslist of de aangetroffen plant een bastaard is of niet. Daarom volgt hieronder eerst een tabel voor alle munten.

Tabel 1:

- 1: - bladen duidelijk gesteeld type A
- bladen zittend of zeer kort gesteeld 2
- 2: - bladen kaal of vrijwel kaal type B
- bladen min of meer wollig of viltig behaard type C

type A bevat Akkermunt, Watermunt en hun bastaard en bastaarden met munten van type B.

type B bevat Groene munt (*M. spicata*).

type C bevat Witte munt, Herts munt en hun bastaard.

Eenduidige kenmerken voor onderkenning van de taxa uit type A zijn nog niet gevonden. Type B omvat slechts één soort en behoeft geen nadere uitwerking.

Dus gaat dit artikeltje over de munten met (bijna) zittende, behaarde bladen.

De onderscheidende verschillen tussen de drie taxa van type C zijn:

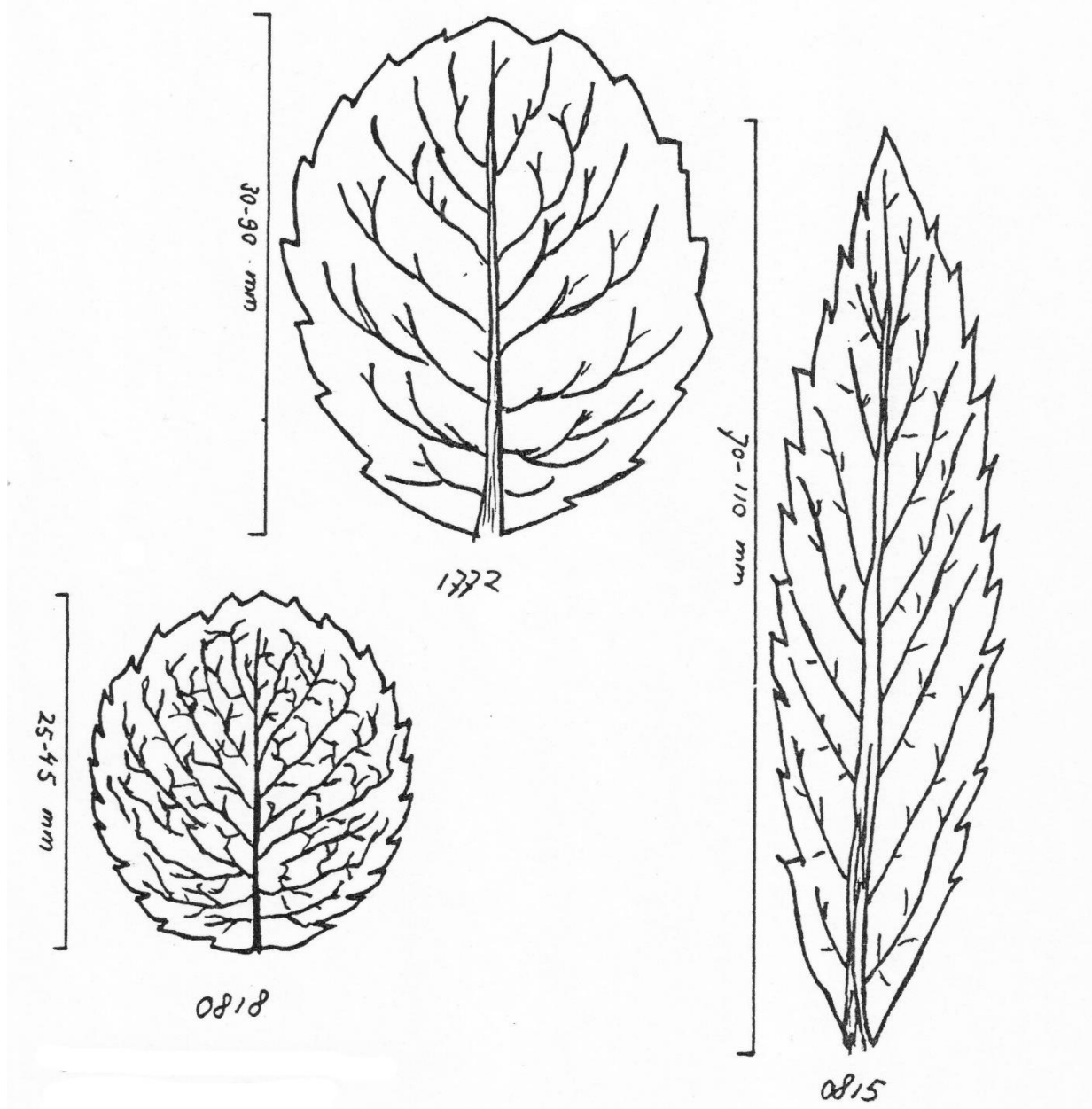
Tabel 2:

	0818 <i>M. suaveolens</i> Witte munt	1772 <i>M. x niliaca</i> Wollige munt	0815 <i>M. longifolia</i> Herts munt
blad -vorm -adering -rand -lengte	rond-langwerpig netvormig grof gezaagd-gekarteld 25-45 mm	langwerpig-rond netvormig onregelmatig gezaagd-gekarteld 30-90 mm	langw-lancetv veervormig scherp gezaagd 70-110 mm
behaving -blad -soort haren -onderz blad -bovenz blad	wollig deels vertakt dicht behaard minder dicht	wollig-viltig vertakt	viltig niet vertakt viltig groen
schijnaar -vorm	dun, spits		dik, afgerond
hoogte plant	20_75-(100) cm	40-200 cm	30-90 cm

In nagenoeg alles staan de kenmerken van Wollige munt in tussen de eigenschappen van de oudersoorten, op de hoogte na. *Mentha x niliaca* kan onvoorstelbaar veel hoger worden dan Witte- of Herts munt. Dit verschijnsel kennen we ook van *Typha x glauca*, de bastaard van Kleine en Grote lisdodde.

Voor het materiaal in het herbarium van het MEC bleek de bladvorm/nervatuur het beste determinatiekenmerk (zie afbeelding 1).

afbeelding 1

0818: *Mentha suaveolens*
 1772: *M. × niliaca*
 0815: *M longifolia*

Verspreiding rond Eindhoven:

De munten van type C werden rond Eindhoven slechts sporadisch genoteerd. Hertsment komt in "ons" gebied niet voor. Zij staat ook te boek als een fluviatiele soort. Wel zijn er opgaven van Witte munt: bij Nederwetten, bij Tivoli (Eindhoven) en van het inmiddels al weer bebouwde "Hees"-terrein. Van de laatste lokatie is herbarium-materiaal aanwezig. Van Wollige munt zijn aanzienlijk meer vindplaatsen bekend en deze zijn veelal door materiaal ondersteund. Voor een overzicht van de tot 1988 bekende vondsten zie kaart 1.

Statistisch zijn de verspreidingsgegevens:

	Nederland	Brabant	Eindhovene.o.
0818 <i>Mentha suaveolens</i>	3	0	3*
1772 <i>Mentha × niliaca</i>	5	4	4
0815 <i>Mentha longifolia</i>	4	4	0

* opgenomen in de lijst "verwilderde soorten".

kaart 1:

legenda

- ▲ 1818 *Mentha suaveolens*
- 1772 *Mentha × niliaca*

Om de achterstand in de verspreiding van de munten in te lopen wordt de lezers verzocht -voor zover de vegetaties het toelaten- munten te verzamelen en deze onder vermelding van vindplaats en datum (en liefst vermoedelijke naam) te doen belanden bij de auteur.

Wat betreft de groeiplaatsen schrijft de Flora het volgende:

- *M. suaveolens*: op vrij droge ruderaal plaatsen.
- *M. niliaca*: op dijken en bermen, aan slootkanten, ook ruderaal.
- *M. longifolia*: Aan rivieroeveren, vooral tussen stenen beschoeiingen.

Joep Spronk

Literatuur:

Cools: Atlas van de Noordbrabantse flora.

Heukels/v.d. Meijden: Flora van Nederland (20ste druk).

Ross-Graig: Drawings of British plants: part XXIV Labiatae

Spronk: Flora van Eindhoven en omgeving 1970-1988

Weeda: Nederlandse oecologische flora, deel 3.